

B. Élthes Eszter beszéde 2020. január 19-én Hódmezővásárhelyen

Tisztelt Polgármester Úr, kedves vendégek!

Bessenyei Ferenc 2004 nyarán, a Férjem, a Komédiás című könyv készültekor arra a kérdésemre, hogy e zűrzavarossá vált világban nem tudna-e egy kicsit körmönfontabb, modernebb lenni, legalább a siker kedvéért, szó szerint ezt válaszolta: „Azok a szellemek, akik az általam játszott darabokat írták, nem ezt a romlott világot képviselték. Hozzám, az én egyéniségemhez az igazságok, a valódi emberi értékek tartoznak. Ezen én nem tudok erőszakot tenni, mert én ebben hiszek. ... Nem vagyok hajlandó bármit reprodukálni. ... Az emberiségnek, azaz az emberiségnek van egy szelleme. Hozzám ez a szellem tartozik. **Nemcsak nem tudom, de nem is akarom ezt a mostani világot képviselni, sem kijátszani; inkább belehalok.**”

Ezek a súlyos szavak, melyeket az a Bessenyei Ferenc mondott, aki Czenner Mihály színháztörténész szavai szerint a 20. század második felének legnagyobb magyar színésze, és aki egyúttal az egyik legnagyobb magyar embere is volt, olyan magyar, aki Széchényi Istvánhoz hasonlóan **soha nem napi politikai célokért, hanem mindig az egyetemes, örökérvényű igazságokért, és a magyar nép erkölcsi, kulturális felemelkedéséért és jólétéért harcolt, rám nagyon súlyos felelősséget rónak.**

Bessenyei Ferenc egész életében szenvedett attól – és ennek állandóan hangot is adott –, hogy ebben az országban mindig két zászló volt, hogy ez a nép folyton kétfelé szakad. Ő konokul hitt abban, hogy egy ilyen kis nemzet, mint a magyar, csak akkor képes fennmaradni, ha egységben maradva rendületlenül hű múltjához, kultúrájához.

Ezért én, mint Bessenyei Ferenc özvegye és szellemi hagyatékának őrzője, soha nem engedhetem meg, hogy **Bessenyei Ferenc nevét bármilyen politikai csoportosulás, bármely hatalom saját céljaira, saját reklámozására kihasználja, nevével visszaéljen.**

Sajnos, az elmúlt hónapokban előbb Hódmezővásárhely polgárai, majd önkormányzata úgy döntött, hogy a városban már jó ideje dúló ádáz politikai természetű csatározásokat tovább folytatják, és e csatározásból az idei Bessenyei díjat sem hagyják ki. Ez az eljárás, ez a meggondolás se Bessenyei Ferenc szellemiségének, se a díj kiírásakor részben az alapítóktól, részben az általam megfogalmazott célkitűzéseknek, feltételeknek nem felel meg. **Ezért nekem, mint a díj bíráló bizottsága elnökének és Bessenyei Ferenc örökösének az idei díjak odaítélését és ennek körülményeit sajnos nem áll módomban elfogadni.**

Ez az est tulajdonképpen a város képviselőtestületének díszközgyűlése, ezért megragadom az alkalmat, hogy a közgyűlés előtt **hivatalosan bejelentsem, hogy a díj alapításakor tőlem kért engedélyt a Bessenyei név használatára, ezennel VISSZAVONOM.** Mindazok után, amit Önök ezzel a díjjal kapcsolatban tesznek és gondolnak, **ez a legkevesebb, amivel a Bessenyei névnek tartozom: Bessenyei Ferenc roppant egyéniségének, rendkívüli emberi és művészi nagyságának, a díj eddigi történetének, és nem utolsósorban, az elmúlt 11 év Bessenyei-díjasai művészi méltóságának és hírnevének.**

Minden kedves jelenlevőnek további kellemes szórakozást kívánok, és egy percre se gondolják, hogy örömmel mondtam el ezt a beszédet. Jó estét